

VILÁGOSÁG

Erdély fővárosa ünnepli október 11-két

A kolozsvári polgármesteri hivatal felhívja Kolozsvár lakosságát, hogy szombat, október 11-én, a felszabadító Szovjet Hadsereg bevonulásának évfordulóján, a házakra kitűzött vörös és nemzetiszínű zászlókkal fejezze ki hálás megemlékezését arról a történelmi évfordulóról.

KOLOZSVAR,
1947 október 12, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVEISEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
255. szám

A békéért és az emberiségért

A varsói nyilatkozatot, amely Európa kilenc kommunista pártjának a nyugati harciaskodó terjeszkedési politikáival szembeni együttműködését rögzíti a képviselt országok politikai és nemzeti függetlenségének a védelmében, világszerte visszhangot ébresztett. A sajtó, amely pártállása szerint üdvözlöli, vagy támadja a nyilatkozatot, egyetért abban, hogy a varsói értekezlet és határozata a legfontosabb politikai esemény.

A „Rude Pravo“, Csehszlovákia kommunista pártjának a központi lapja rámutat, hogy a varsói értekezlet résztvevői az általuk képviselt kilenc európai kommunista párt csaknem tizenötmillió szervezett kommunista, a legötudatosabb munkások, parasztok és haladó értelmiség tömegi nevében határoztak. „A Szovjetunió kommunista pártjának 6 (millió 300.000 tagja van és a szocialista szovjetkötársaság vezető pártja, a német fasizmus feletti győzelem szervezője. Hat közép- és délkelet-európai állam kommunista pártjai államukban vezető helyet foglalnak el. A nagy belső változások mozgató erői, amelyek az új demokratikus államokat az európai fejlődés sorába állították. Végül Nyugateurópa két legfontosabb országának milliós pártja, a francia és az olasz kommunista párt, az országok közéletének fontos tényezői“ — írja a csehszlovák lap.

„A demokrácia és a nemzeti függetlenség zászlaját kitűztük — írja befejezőül a prágai sajtó. — Az imperialistalenes demokratikus tábor egyesítő hatalmas erőt. Nem kétséges, hogy a népek szabadságának a zászlaja alatt összefog a világ minden demokratikus nemzete és ereje. A béke és az emberiség jövője érdekében szót fogjuk zuzni a támadás és a háború terveit.“

Románia kommunista pártjának a központi lapjában, a „Scanteia“-ban Nestor Ignat nagy vezércikkben értékeli a varsói nyilatkozatot jelentőségét.

„Három év sem telt el a Hitler elleni háború befejezése óta s az amerikai imperialisták táborából mind harsogóbban szól az új háborúval fenyegetés trombitája — írja. — Kezdetben volt az atom-bomba. E „demokratikus“ diplomáciai eszközök mögött aztán kiléptek a „Truman“ és a „Marshall“ „elvek“ és tervek. Minthi Hitler idején, kezdte mindegyik hónap magához a maga új meglepetéseit, új „bombát.“

„A nagy és kis országok nemzeti szuverenitását fenyegetik, amerikai csapatok lépnek közbe Görögországban, Kinában és más országokban, ahol az imperializmus polgárháborút okozott; a hadászati támaszpontok utáni rohanás teljes lendületű; a potsdami egyezményt lábbal tapossák; az amerikai imperialisták és vallusaik visszautasítják a Szovjetunió által javasolt leszerelést; megkísérik az ENSZ megszüntetését s amerikai imperialista gyámság alatti intézménnyel való helyettesítését.“ — írja Nestor Ignat, majd így folytatja:

„A világ népei már láttak egyszer s nem nagyon régen hasonló imperialista támadást. Ribbentrop és urai sem dolgoztak másként. Akkor is megkísérelték az „idegek háborúját“, akkor is megtorpodózták a leszerelést, akkor is világszerte a tőrű durva politikát folytatták a „kommunistaellenesség“ ugyanolyan, a világ közvéleményét meglehetősen akaró formulájának az álcájában.“

„A nagy antisziszta háború megtanította a népeket, hogy az imperializmus előtti letérdelés nem akadályozza meg a háborút, hanem — ellenkezőleg — siettet. A történelmi tapasztalat megmutatta, hogy a kard éppen annak a fejét vágja le, aki meghajlik előtte és hogy a háború elleni legerősebb fegyver nem a félelem és engedékenység, hanem a keménység, az egység és a harc.“

„Hogy a népek nem engednek megfélemlíteni magukat az új „idegháborútól“, az új imperialista gazdasági és politikai nyomástól és készek elkövetni a háború veszedelem ellen, bizonyítja az óriási visszhang, amelyet kilenc kommunista párt varsói tanácskozásának „a nemzetközi helyzetéről szóló nyilatkozata“ ébresztett.“ — Állapítja meg a „Scanteia“ vezércikkírója.

Majd rámutat, hogy a nyilatkozatot olyan időben történt, amikor az amerikai imperializmus, túllépve minden ha-

Továbbra is érvényben marad a burgonya rögzített ára

Hurokra került a manista összeesküvés egyik megszökött vezetője — Szabályozták a kereskedőknek nyújtandó Nemzeti Bank-hiteleket

Amint az előre várható volt, a Szociáldemokrata Párt kongresszusa zárási ülésén határozatot fogadott el, mely megbizítja a párt Központi Bizottságát, hogy a Kommunista Párt Központi Bizottságával együtt tegye meg az előkészületeket a két párt szervezeti, ideológiai és politikai egységére, vagyis a munkásosztály egységes pártjának megalakítására. Bizonyos, hogyha — amint korábban írtuk — erre nem is kerül sor máról-holnapra, a két munkaspárt vezetői rövidesen megkezdik a tanácskozásokat, megbeszéljük az egységesítő feltételeit s ezzel demokráciánk életében újabb nagyjelentőségű eseményt készítenek elő. Ez az esemény kihatásaiban messze túl nő, a pusztán csak munkás érdekeken. Az öntudatos és ösztönös demokratikus erők még zártabb csoportosulást jelentik, ami szükségképpen az ország demokratikus rendjének megszilárdításához, gazdasági helyzetünk megjavításához és a néprajmi rendszer kiteljesedéséhez vezet.

Mi, Romániában élő magyarok ezt a törekvést nem csak megértéssel és ro-

konszenzzel követjük, hanem nagy meglepéssel is. A romániai magyar nép demokratikus nemzeti szervezete, a Magyar Népi Szövetség, kezdettől fogva vallotta és vallja, hogy sorsunk elválaszthatatlan az ország demokráciájának fejlődésétől, hogy nemzeti joggyenlőségünk maradéktalan kiteljesedése egyenes arányban áll az ország demokráciájával. A két munkaspárt egyesülése, a demokratikus erők összefogása tehát nemzeti érdekekben és nagy jelentőségű.

A nemzeti jogok érvényesítésében eddig is a munkásosztály volt legerősebb és biztos szövetségünk. Megerősödése, a mi megerősödésünk is jelenti. Eltekintve tehát az ország s ebben a magunk általános érdekétől, már csupán ezért is meglepéssel figyeljük az egyesítőkérveket s az az elhatározással, hogy demokratikus rendünk megszilárdításában és az ország gazdasági újjáépítésében, valamint közös ellenségeink elleni harcban továbbra is ott leszünk és együttműködünk az ország öntudatos demokrata munkásságával.

Miniszteri rendelet a burgonya áráról

Az ipar és kereskedelmi miniszterium hivatalos közleményt adott ki, amelynek értelmében a burgonya rögzített ára változatlanul érvényben marad, mégpedig a hivatalos lap szeptember 10-én megjelent 208. számában közölt 4743. számú miniszteri rendelet szerint, vagyis a burgonya hivatalos ára a termelőnél a helyszínen közvetlenül a fogyasztónak 2 lej 30 ban, illetve 2 lej 30 bani a legközelebbi vasúti vagy berakó állomáson.

A minisztériumi rendelet utasítja az összes gazdasági ellenőrző szerveket, hogy a rendeletnek szerezzenek érvényt és a legkíméletlenebbül toroljanak meg minden olyan kísérletet, amely a lakosságunk burgonyával való ellátását akarná megakadályozni vagy a hivatalos árnál drágábban juttatni a fogyasztóhoz.

ELFOGTA A MANISTA ÖSSZEESKÜVÉS EGYIK BUKJALÓ VEZÉRÉT

A bukaresti Francia Tudományos Intézet épületében fogták el Demetrescu Camilt, volt külügy-minisztériumi titkár, aki tevékeny részt vett a Maniu-féle Nemzeti Parasztpárt összeesküvésének vezetésében.

Demetrescu Camilt, a hatóságok az összeesküvés leleplezése óta nyomozták, míg október 7-én a bukaresti Francia Tudományos In-

telzetben sikerült letartóztatniok. Kiderült, hogy az összeesküvő vezér régebbi idő óta itt húzódott meg a hatóságok elől.

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ÚJ VEZETŐSÉGE

A Szociáldemokrata Párt kongresszusa, amint azt rövid jelentés alapján közöltük, csütörtökön zárási ülésén megválasztotta az új pártvezetőséget, majd határozati javaslatot fogadott el, amelyben megbizítja a párt központi bizottságát, a Kommunista Párttal az Egységes Munkaspárt megvalósítása érdekében folytatandó tárgyalással.

A megválasztott új központi bi-

zottság a párt főtitkárainak ismét Voitec Stefan nemzetnevelésügyi minisztert és Radaceanu Lothar munkügyi minisztert választotta meg. A politikai iroda tagja lettek a két főtitkáron kívül Jordachescu, Solomon, Mischa Lewin, Radaceanu Eugenia, Ion Pas, Zaharia Tanase és Moraru Mihail.

CSAK AZ ÁLLAMI MEGBIZATÁSÚ KERESKEDŐSEKNEK FOLYÓSÍTHATÓ A NEMZETIBANK

Az ország gazdasági helyreállításával megbízott miniszterközi bizottság felszólította a Román Nemzeti Bankot, hogy több az állami kereskedelmi intézményhez tartozó vállalatokon kívül ne folyósítson hitelt más kereskedőnek. Foglalkozott a miniszterközi bizottság a Román Nemzeti Banknak ezelőtt egy hónappal adott felhatalmazással is, amely szerint elfogadhatja a bukaresti élelmiszerkereskedők részont váltóit és kölcsönt folyósíthatott részükre. Kimondotta továbbá azt is, hogy a Nemzeti Bank ne fogadja el az ipari vállalatok visszszámítási értékpapírjait, beleértve a kereskedőktől készpénz helyett kapott váltókat is.

ATNYUJTOTTA MEGBIZÓLEVÉLET A SPANYOL KÖZTÁRSASÁG KÖVETE

Pénteken délelőtt 11 órakor nyújtotta át ünnepélyes formák között a királynak megbízólevelét Ricardo Begona Y Calderon, a spanyol köztársaság bukaresti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere.

A bemutatkozásnál jelen volt Tatarescu Gheorghe miniszterelnökhelyettes külügyminiszter is.

KÉSZÜL A KERESKEDelmi BANKOK ÚJ TÖRVÉNYE

Illetékes körökben jelenleg a kereskedelmi bankok szervezési szabályzatának törvénytervezetét tanulmányozzák. A jelenleg fennálló törvény ugyanis még 1934. évből származik, kisebb-nagyobb módosításokkal és így feltétlenül szükség van rá, hogy egyfelől a demokratikus rendszer, másfelől a pénzügyi reform törvényei szerint módosítsák. A készülő új törvénytervezet a kereskedelmi bankok működésének és szervezésének lehetőségét is biztosítja.

A Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia nem vállal semmi közösséget az új Balkán-bizottsággal

NEWYORK. — Az ENSZ politikai bizottságának a csütörtöki ülésén Visinszkij szovjet megbízott bejelentette, hogy a Szovjetunió nem vesz részt a tervezett balkáni bizottságban. Azt is közölte, hogy a Szovjetunió a bizottság megválasztásában sem szándékozik résztvenni. Szerinte a bizottság kiküldése közvetlen ellentétet jelent az ENSZ alapelveitől és ezért a szovjet küldöttség nem járulhat hozzá.

Jugoszlávia képviselője felhívta a többi küldöttséget, hogy maradjon távol a bizottságtól. A felszólalóhoz csatlakozott Lange lengyel kiküldött is közölte, hogy Lengyelország sem hajlandó résztvenni a bizottságban, mert az ki-

fogásolható alapokon létesült. Szerinte, az a mód, ahogyan a görög kérdést kezelték, beigazolta, hogy bizonyos országok koalíciót alkotnak a Szovjetunió ellen, aminek néhány kisebb ország áldozatul eshet. Bjeloruszlia, Ukrajna és Csehszlovákia képviselője szintén megtagadott minden közösséget a Balkán-bizottság megalakításával.

Legkésőbb október 15-től

Kolozsváron megkezdik az iparcikkek pontira való kiszolgáltatását

KOLOZSVAR. — A Victoria szövetséget igazgatóságához megérkezett a nemzetgazdasági minisztérium rendelete, amelyben meghatározza a pontrendszerre kiszolgáltató ruházati és lábbeli cikkek árát.

Az amerikai anyag méteréért 75 lej kell fizetni és 8 pontot vágnak le érte az ellátási könyvekből. A harchet métere 112 lej és 12 pont, a flanel métere 92 lej és 12 pont, a karton métere 112 lej és 12 pont, az elsörendű férfi ingnek való zefir 101 lej és 12 pont, a dolkvászson métere 193 lej és 20 pont, a gyapjú férfiruhaszövet métere 516 lej és 50 pont, az elsörendű gyapjú férfiruhaszövet métere 637 lej és 50 pont, a gyapjuból készült férfiruhaszövet métere 1421 lej és 110 pont, a női ruhaszövet métere 253 lej és 38 pont, a női kabátiszövet métere 859 lej és 100 pont, a 140 centiméter széles sergo métere 591 lej és 8 pontba kerül.

Általában a selyemruhákért 8 pontot, a pamutból készült textilneműekért 12 pontot, férfi ruhászövetekért 50 pontot, a kabátiszövetekért 100 pontot, a harisnyáért 4-8 pontot kell leadni.

A Victoria szövetséget abban a helyzetben van, hogy néhány napon belül, de legkésőbb október 15-ig megkezdje a pontrendszerre kiszolgáltató árak árusítását és olyan árúkézszeltekkel rendelkezik, amelyek teljesen fedezik Kolozsvár dolgozóinak szükségletét. A kiszolgálás könnyebbé tételére a Viktori szövetséget átvette a „Corvin“ (vagy „Szabó Jenő“) áruház helyiségét és készleteit.

A pontrendszer keretei közé tartozó ruházati cikkek árának közzétételét követő számaiban folytatjuk.

tart, már nemcsak a háborútól gyengült kis országok, hanem Anglia és Franciaország nemzeti függetlenségét is fenyegeti. Mindezeknek az országoknak a népe nem hajlandó új háborúba sodortatni magát, nem akar az amerikai nagytöke rabzolgája lenni. A fenyegetés előtt az emberek tízmilliói keresnek választ a kérdésre: „Mi a teendő?“

„A kommunista pártok nyilatkozata ezért áll ma az egész világ érdekében nek a középpontjában — írja Nestor Ignat. — Világos — és ezt el kell ismernie az imperialista trösztök vezető táborának is —, hogy a nyilatkozat döntő jelentőségű okirat, amely a béke védelméért való küzdelem új szakaszát nyitja meg.“

A cikkíró megállapítja, hogy az amerikai imperializmus támadó politikáját két tábor kialakulásához vezette: az imperialista és a demokratikus táborhoz.

Mialatt az első tábor belső ellentétekkel, éreit bomlasztva, addig a demokratikus tábor egy-egyetartóbb s napról-napra erősebb. A Szovjetunió, a népek békéjének, demokráciájának és függetlenségének a legfőbb védelmezője, ebben a második táborban van. Mellette vannak Kelet- és Délkelet-európa népi demokráciái, azok a népek, amelyek fegyverrel a kezükben küzdenek az imperializmus ellen Európában, Indokínában, Görög-

Angol képviselő a romániai ujjáépítésről

BRASSÓ. — Az angol képviselőház Romániában tartózkodó küldöttségének csütörtökön megtörtént a brassói Astra és a IAR műveket. A vendégek tiszteletére rendezett fogadáson Hubert Beaumont és Roberts Phiratin angol képviselők szövegezték fel.

Phiratin képviselő többek között kijelentette, hogy a brassói iparvállalatoknál látottak meggyőzőek mindenkit arról a hatalmas erőfeszítésről, amelyen a romániai munkásság és mérnöki kar a gazdasági ujjáépítésben dolgozik s amelyhez hasonlókat az angliai vállalatoknál nem igen lehet tapasztalni.

— *Ez a munka* — mondotta Phiratin képviselő — *bizonyítja, hogy Románia egyáltalán nem olyan, mint amilyenek egyes rosszindulatú látogatók szeretnék feltüntetni, mert ilyen erőfeszítést csakis egy olyan haladó demokratikus országban lehet megvalósítani, ahol a nép s a kormány között a legteljesebb a bizalom.*

Majd így folytatta:

— *Hiszem, hogy kollégáim, az ittjárt angol képviselők mostantól kezdve úgy ítélik meg a dolgokat, ahogy a valóságban látták és majd ha hazatérnek Angliába, a való helyzetet fogják feltüntetni, hogy ezzel is hozzájáruljunk a két nép közötti őszinte együttműködéshez.*

A KOLOZSVÁRI MNSZ HIREI.

A tüfuszjárvány miatt elhalasztott gyűlések időpontját a következőkben állapította meg a MNSZ kolozsvári szervezete: Október 13-án, hétfőn este 6 órakor rendkívüli szervezőbizottsági gyűlés a szervezet Farkas-utca 7. szám alatti székházában. Október 15-én, szerdán este fél 7 órakor I. kerületi rendkívüli közgyűlés a szervezet Farkas-utca 7. szám alatti székházában. Október 16-án, csütörtökön este 7 órakor IV/2 kerületi rendkívüli közgyűlés a hídvei református egyházközség nagytermében. (Horea-ut és Kálvin-utca sarok). Este 6 órakor III/2 kerületi rendkívüli közgyűlés a Paris (volt Pap)-utcai állami népiskolában. Október 19-én, vasárnap délután 4 órakor III/1 kerületi rendkívüli közgyűlés a Budai Nagy Antal-utca 128. szám alatti gazdaköri székházban.

23 KILO ARANNYAL akart a határon átszökni Zuker Benő bukaresti közismert feketező. A nagymennyiségű aranyat lemezekbe olvasztotta össze és így rejthette el gépkocsijába. Az aranysempészt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

A SZÖVETKEZETEK IS kötelesek árjegyzéküket kifüggeszteni. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP utasította az összes romániai szövetkezeteket, hogy eladási helyeiken, valamint városi és falusi helyiségekben függeszték ki az eladásra kerülő különböző árak árjegyzékét, valamint külön kimutatást az áruárakban tároló különböző árukról, külön kimutatásban pedig mind azokat az árukat sorolják fel, amelyeket a szövetkezetek tartózó termelővállalatok saját maguk állítanak elő.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG KOLOZSVÁRI Nőbizottsága kedden este 6 órakor folytatja megkezdett szabászati tanfolyamát. Október 15-én, szerdán délután 5 órakor a Nőbizottság megkezdi a kezdő hallgatók részére hirdett román nyelv-tanfolyamát is.

CSAK ORVOSI RENDELÉSRE KAPHATÓ PENICILIN. Az egészségügyi minisztérium közölte az ország összes gyógyszerészeivel, hogy penicilint csak orvosi előírásra szolgáltatathatnak ki. Az orvosok figyelmét viszont felhívta arra, hogy csak komoly szükség esetén írjanak elő penicilint.

MINDEN SZALASTAKARMÁNY FORGALMA SZABAD a hivatalos lap október 1-i számában közölt ipar- és kereskedelemügyi minisztériumi rendelet értelmében. Teljesen szabadá tették a

széna- és szénafélék, valamint minden állati táplálásra felhasználható szálastakarmány forgalmát, vételét, eladását, felhasználását. A korpafélék, valamint a gabona feldolgozásából származó minden takarmány, az olajos magvak pogácsái azonban továbbra is csak a minisztérium engedélyével és meghatározott feltételek mellett hozhatók forgalomba.

A BOLYAI EGYETEMI MUNKA-BRIGÁD felhívja a Kolozsváron tartózkodó hallgatókat és hallgatónőket, hogy vasárnap, október 12-én reggel nyolc órakor jelenjenek meg a Diákház előtt (Móricz Zsigmond kollégium), ahonnan együtt fognak kivonulni az ifjuniósokkal félnapos közmunkára. Akinek van csákánya, vagy szekeréje, hozza magával.

MEGTILTOTTAK MINDEN ÁLLAMI BERUHÁZAST. A pénzügyminisztérium az ország gazdasági helyreállításának és a valutaerősítés végrehajtásával megbízott miniszterközi bizottság határozata értelmében megtiltotta az összes állami beruházások költségeinek kifizetését. Ez a tilalom az 1947-48. költségvetési év teljes időtartamára szól. Kivételes és rendkívül sürgős esetekben a beruházási bizottság külön véleményezése alapján lehet csak az állami beruházásokra bármilyen összeget kifizetni.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Szombaton este fél 8 órakor: *Csongor és Tünde*.
Vasárnap délután fél 5 órakor: *Csongor és Tünde*.
Este fél 8 órakor: *Váratlan vendég*.
Hétfőn este fél 8 órakor: *Váratlan vendég*. Előadás a munkásság részére.

NAGYVÁRADY „SZILAGETI EDE” MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 11-én, szombaton 6 órakor: *Oroszország*.
Október 12-én, vasárnap este fél 9 órakor: *Oroszország*.
Október 12-én, vasárnap 3 órakor: *A régi nyár*.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Emberek és álarok*.
CORSO: *Ma, tegnap, holnap*.
RIO: *Ma és a következő napokon: Ó és Én*. Az évad legnagyobb társadalmi drámája. Főszereplők: Charles Boyer és Irene Dunne. Helyárak: 20 és 16 lej. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap délelőtt 11 órakor következő műsor: *Tökéletes férfi*. Jávor és Simorral a főszerepekben.

ROYAL: *A bosszúálló lovag*.
SELECT: *Ezüstróka*. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.
URANIA: *Az aranyvölgy hiénái*. George O'Brien-nel.

Hogyan igazolhatják az északkeletiek a magyar hadseregben teljesített katonai, vagy a németeknél végzett munkaszolgálatot?

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári katonai területi parancsnokság közli a következőket:

Az 1947. évi korosztályhoz tartozó olyan északkeleti ifjak, akik a magyar hadseregben katonai kötelezettségüknek eleget tettek, valamint azok az 1947. évi korosztályhoz tartozó román állampolgárságu ifjak, akik kötelező kényszer-munkát végeztek a német hadsereg munkaszolgálatánál és így joguk van a 772-1946 számú rendelettel szabott megjelölt kedvezményre, kötelesek az alább felsorolt okmányokkal a kolozsvári katonai területi parancsnokságnál bevonulni a munkaszolgálatra, hogy eleget tettek katonai, vagy munkaszolgálatuknak: Katonakönyvvél, a munkaskülfönmény vagy egyéb más bizonyítvánnyal, vagy a behívást és beosztást eszközölő más egység vagy alakulat bizonyítványával igazolni, hogy ténylegesen katonai vagy munkaszolgálatot teljesítettek.

Abban az esetben, ha az illetőnek ilyen igazolvány nem volna birtokában, vagy más bizonyítékkal, mint amilyenek: behívási parancs, szolgálati jegy, szabadságigazolvány, amelyet ki kell egészíteni 3 olyan tanu igazságnak megfelelő és hitelesített nyilatkozatával, akik a karcimezővel ugyanannál az egységnél teljesítettek katonai, vagy munkaszolgálatot.

A katonai területi parancsnokság felhívja a figyelmet arra, hogy a bizonyított okmányokat a valóságban megfelelően és teljes hűhosszúsággal állítsák ki az érdekeltek, mert ha a nyilatkozat vagy igazolvány hitelessége iránt kétség, vagy gyanu merül fel, a katonai törvényszék megindítja a szigorú vizsgálatot.

letett és Kolozs megyében élő olyan külföldiek, akiket naturalizáltak és akik katonai kötelezettségüknek származási országukban, vagy a román hadseregben eddig nem tettek eleget, kötelesek október 20-án, hétfőn délelőtt fél 12 és 1 óra között katonai helyzetük tisztázására a kolozsvári katonai területi parancsnokságnál jelentkezni.

KIKNEK KELL JELENTKEZNI OKTÓBER 20-ÁN?

Az 1941-1947. évi korosztályhoz tartozó, tehát az 1919-1925. években szü-

REPULÓSOK ÉS SPORTOLÓK FIGYELMÉBE!

Azok az 1947. évi korosztályhoz tartozó ifjak, akiknek vitorlázó repülésre, vagy motoros repülőgépre pilótaigazolványuk van, akik működéssel rádió-iradók, távirások és általában bármely csoportba tartozó sportolók, kötelesek azonnal írásban megküldeni a kolozsvári katonai területi parancsnokságnak pilótaigazolványuk, vagy egyéb szakmai igazolványuk másolatát.

Világosság-Sport

Az ország sportolói a manisták szigorú megbüntetését követelik

Maniu keze a sportba is belenyult

KOLOZSVÁR. — Maniu és bűntársainak végzetes uralma és annak súlyos következményei nem csak politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi téren nyilvánultak meg, hanem a sovinszta elfogultság, amely a Nemzeti Parasztpárt kormányzása idején minden vonatkozásban szomorú emlékeztetővé teszi, még a sportéletben is igen hátrányosan nyilvánult meg.

Mindnyájan élénken emlékezünk még arra a gyűlöletes magatartásra, amellyel a „másodrendű” állampolgárokká minősített „kisebbségi” labdarugó játékosokat még a román nemzeti válogatott futballcsapatból is már hetekkel a nemzetközi mérkőzés előtt kizártak. A legsúlyosabb vádakat emelték a „kisebbségi” játékosok ellen és ha a mérkőzés balsikerrel ért véget, úgy az ország sportéletét képviselő játékosok ellen valóságos hajszát indult meg. Nem egyszer történt, hogy a mérkőzést azért veszítette el a romániai együttes, mert a más népből származó játékosokkal szemben a legdurvább sértéseket és gyanúsításokat hangoztatták, igen gyakran még a hivatalos szaklakban. A „Gazeta Sporturilor”-ban is.

Elképzelték, hogy milyen lelkesedéssel és erkölcsi erővel léptek a pályára a más népből származó játékosok és sportolók és általában az ország nem román nemzetiségű sportolói körében milyen erkölcs honosodhatott meg ilyen magatartás és elbírálás mellett.

kus szellem, amely az ország összes lakóit nemzetiségére és vallására való tekintet nélkül a sport szolgálatába állíthatta volna. A Maniu-kormány idején megcsufolták magának a sportnak az eszméjét is, ahelyett, hogy a népi tömegek részére tették volna hozzáférhetővé és megszervezték volna az egészséges tömegsportot.

Szerencsére a múlt és a jelen között sportvonatkozásban is igen nagy a különbség. Az általános gazdasági nehézségek ellenére, úgy belföldi, mint nemzetközi: a szomszédos országokkal kapcsolat-

ban a sportélet összehasonlíthatatlanul nagyobb fejlődött, mint a manisták egész idején és ami ennél is fontosabb, a romániai sportéletet megújították a múlt sovinszta és fájgyűlöli irányzatától.

Az ország összes sportolói felháborodva ítélik el a manista-faszta kormányok idején alkalmazott rendszert és egyértelműleg követelik, hogy a népi igazságszolgáltatás megfelelő módon torolja meg az egyetemeken sportélet hátrányára elkövetett bünsös tevékenységét.

Szombaton az U-val, vasárnap a Vasasal játszik a budapesti Vasutas csapat

KOLOZSVÁR. — A Játékvezetői Testület legutóbbi gyűlésén kijelölték a Kolozsváron sorra kerülő Budapesti Vasutas SC—Universitatea, BVSC—Vasas, valamint a kerületi labdarugó mérkőzések játékvezetőit és partjelzőit.

Ma, szombaton délután 2 órakor a városi sporttelepen: Olimpia—Universitatea II. kerületi bajnoki vezetői Gáll János, határjelzők: Adorján Viktor és György Géza. 4 órakor Budapesti VSC—Universitatea, vezetői Muresan Antal, határjelzők: Coza Romulus és Adorján János.

Vasárnap délután 2 órakor CFR II.—Vasas II., kerületi bajnoki, vezetői Czinczár Imre, határjelzők: Adorján János és Delbács J. 4 órakor Budapesti VSC—Vasas, vezetői Sipos István, határjelzők: Czaga L. és Deák Ferenc.

A városi kispályán vasárnap reggel 9 órakor: KKASE—Haggibor kerületi bajnoki, vezetői Harasztosi, határjelzők: Harai J. és Boldis László. 11 órakor: Textilá Dohánygyár, vezetői Constantines-

cu, határjelzők: Lébi Maxi és Incze B.

Az Egyetemi Stadionban vasárnap délelőtt 11 órakor: FERMETA—Monostor kerületi bajnoki, vezetői Delbács J., határjelzők: Nagy Béla és Rónai F.

Egeresen délután 4 órakor: MENERUL—Dermata II., vezetői Wesselowzky Géza.

Szászfenesen délelőtt 11 órakor: Nehéztüzérség—Acélárugyár, vezetői Crisan Pál.

A Budapesti Vasutas SC az Universitatea és a Vasas ellen a következő összeállításban veszi fel szombaton és vasárnap a küzdelmet: Rázsó — Kiss, Gábor — Rákás, Lakatos, Hosszu — Vajju, Sági, Miletics, Nagy, László. Az Universitatea összeállításában csak annyit változás lesz, hogy Cristea helyett Craciun fogja védeni az egyetemisták kapuját. A Vasas: Costea — Nagy István, Szaniszló II. — Bálint, Demeter, Nistor — Taranu dr., Kovács V., Kurkó, Ferenczi, Moldován összeállításban fog játszani.

SPORTHÍRADÓ

A DERMATA labdarugó csapata vasárnap, október 12-én, Besztercén vendégszerepel, ahol Beszterce válogatottjával az alábbi összeállításban méri ösze erejét: Ilyés — Bagoly, Antalffy — Fülöp, Engi, Kalló — Tóth Frentz, Kiss, Szász, Tóth.

A VASAS Sport Egyesület október 12-én, vasárnap délelőtt fél 9 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a Vasas Otthon Fejlesztő-utca 17 szám alatti székházában.

A DERMAGANT női teniszcsapata a Caracostea női teniszklubja elődöntőjében Marosvásárhelyen a Benedek Julia nélkül, tartalékosan kiálló BEAC együttesét 3:0 arányban legyőzte.

A BEAC VÍVÓI készülő a romániai tiszti válogatott elleni mérkőzésre, házi törvívó csapatver-

senyt rendeztek, amelyen a BEAC „A” csapata 15:10 arányban legyőzte a BEAC „B” csapatát. Az „A” csapat győzelméből Barlos dr. 4, Hintz G. 4, Orbán I. 4, Uray A. 3 győzelmet szereztek, míg a „B” csapat győzelmét közül Benke dr. 3, Vajna Z. 3, Kovács 2, Opinkár 1, Orbán II. 1 győzelmet szerzett.

A VASAS ES UNIVERSITATEA egyesületek vezetősége 30 százalékos jegykezdőbizottságot állapított meg a szombati Budapesti VSC—Universitatea és a vasárnap megtartandó BVSC—Vasas mérkőzésekre azoknak, akik mindkét mérkőzésre elővetelben megváltják jegyeiket. A jegyek elővetelben a Vasas Petőfi-utca 9 szám alatti klubhelyiségben és a „N. Balescu” könyvtárban válthatók ki.

MŰVELŐDÉS

„Csongor és Tünde”, „Váratlan vendég”

Vörösmarty zengzetes nyelvezettől költői játéka, a „Csongor és Tünde” még ma, szombaton este és vasárnap délután van műsoron. Vasárnap este a Kamaraszínházban sorozatos sikerrel bemutatott nagyhatalú Priestley színmű, a „Váratlan vendég” tölti ki a színház műsorát, amelyet a közönség kívánságára hozott át az igazgatóság a nagyszínházba. A „Váratlan vendég”-et különben a tüfuszjárvány miatti kényszer-szünet alatt e héten Désén és Szamosújváron is bemutatta a szín-

ház s a kitünően összehangolt együttesnek mindkét helyen megérdemelt nagy sikere volt. Hétfőn a munkásság részére mutatják be a darabot a nagyszínházban, amely előadásra a vállalatok és kerületek kulturális feladatait átveti jegyek érvényesek.

A kolozsvári Magyar Zenés és Színművészeti Főiskola felvételi vizsgáit október 17-én és 18-án tartja. Az előadások 20-án kezdődnek.

Másik szégyenletes fejezete volt a manista sportpolitikának az az irányzat, amely megakadályozta a bensőséges baráti sportkapcsolatok létrehozását a szomszédállamokkal, így többek között a Szovjet-unióval és Magyarországgal is. E két ország és Románia között valóságos sportháború folyt, amelyet Magyarország esetében csak ideig-óráig tartó fegyverszünet nyitott.

Ilyen körülmények között természetesen, hogy nem lehetett ki a sportéletben sem demokrati-

Akik Maniu nevében gyilkoltak

A nagyzsombori manista vérengzés cölyetlen életben maradt áldozata vezette nyomra az igazságügyi hatóságokat Elve temettek el egy súlyos sebesültet a Maniu-gárdista gyilkosok

KOLOZSVÁR. — Néhány nap mulva, október 14-én, kezdődik meg a nagyzsombori bűnper tárgyalása a kolozsvári büntetőtábla második tanácsán. A táblai főügyészségen elkészítették a vádiratot, amellyel 21 személyt küldenek a bíróság elé. Ureia Vintila volt csendőrmester, mint felbújtó, háromszoros gyilkos, egyrendbeli gyilkossági kísérlet elkövetője és fosztogató, Babija Ioan volt csendőrszakaszvezető háromszoros gyilkosság, egyrendbeli gyilkossági kísérlet és fosztogató, Vasiu Iosif volt csendőrmester három gyilkosságban és egy gyilkossági kísérletben való bűnrészeséget, Cosac Nicolaie, Copacean Craciun, Droj Ioan, Macoan Gavrilă, Costin Ioan, Mura Nicolaie, Abrudan Ioan, Nertan Vasile, Ragozan Traian Muresan Ilie, Sipos János, Csuka György, Bercean Ilie, Almasah Gheorghe, Pop Nicolaie és Pop Ioan nagyzsombori földművesek három gyilkosság elkövetésében való bűnrészeséggel, egy gyilkossági kísérlet elkövetésével és fosztogatással, Szabó László és Campian Ilie ugyancsak nagyzsombori földművesek háromrendbeli gyilkosság elkövetésében való bűnrészeséggel vannak vádolva.

Az eset még 1944 október 21-én történt.

Néhány nappal Nagyszombor község felszabadulása után csendőrök és társaságukban polgári ruhába öltözött egyének jelentek meg a községben. A jövővények Maniut éltették és „maniu-gárdistáknak” mondották magukat.

UDREA LAZIT

Megérkezésük estjén 8 órakor Udrea Vintila csendőrmester összehívta a falu román nemzetiségű lakosságát. Az egybegyűlt tömeg előtt lázító beszédet tartott.

Magyar vért követelt és ígéretet tett arra, hogy saját kezével és hű emberai segítségével kiirtja az összes magyarokat a községben. A tömeggyűlés második szónoka Cosac Nicolaie odaváló fiatal földműves volt, akit magával ragadt az örmester lázító beszéde és mint „Maniu gárdistája”, ajánlatot tett egy „kivégző osztag” létesítésére. Tervéhez csatlakozott Udrea Vintila is és néhány perc alatt összeverbuváltak a különleges csapatot: „Maniu gárdistái”. A „gárdát” négy alcsoportra osztották. Az első csoport az „elővezetők”, a második a „vetkőzetők”, a harmadik a „kivégző osztag”, a negyedik a „nyomeltüntető” nevet kapta és azonnal megkezdték működésüket.

Dabija Ioan Vasiu Iosif, Almasan Gheorghe, Szabó László, Macoan Gheorghe, Muresan Ilie, Bercean Ilie, Ragozan Traian és Pop Nicolaie földművesek Dabija Ioan csendőrszakaszvezető parancnokaságával felkeresték Albert János segédjegyzőt és felszólították, kövesse őket, mert munkára kell menni. Elvitték magukkal. Utána Fazekas Sándor földművest hurcolták el, majd Szilágyi Sándort. Azután Szabó Károlyra került sor.

A mit sem sejtő Szabó Károly gazdálkodó felöltözött és indult akart a csoporttal, amikor hátulról megröghatták, összekötötték s az egyik sarokba dobták ahonnan végig kellett néznie lakásának teljes kifosztását. Mintán a bűnösök befejezték a rablást, talpra állították, leszedték róla a köteleket és megindultak vele az erdő irányába.

A KIVÉGGES

A falu szélén kísérői egy másik csoportnak adták át, amelynek vezetője Sipos Ioan, tagjai pedig Nertan Vasile, Mura Nicolaie, Costin Ioan, Almasan Gheorghe, Muresan Ilie, Abrudan Ioan, Ragozan Traian és Pop Nicolaie voltak.

Ezek levették tőlük meztelenre a szerencsétlen áldozatot és tovább kísérték. Félórai gyaloglás után ismét megállottak. A földművest átadták egy harmadik csoportnak, amelynek Cosac Nicolaie volt a vezetője, tagjai pedig: Copocean Craciun, Droj Ioan, Ragoza Traian. Ezek, miután ártették foglyukat, újra összekötötték a kezeit és egy gödör szélére állították. Szabó Károly rosszat sejtett, segítségért kiáltott, amire gunyos kacagás volt a válasz. *Cosacék fegyvereket vettek fel a földről és célba vették az összekötött kezű földművest. Szabó amikor a fegyverek eldőrdültek, belevetette magát a megásott gödörbe. A kivégzők odamentek a sír szélére, zseblámpával bevilágították, megállapították, hogy Szabó mozdulatlanul fekszik, majd eltávolították.*

A földműves — fáradtságos erőlködés után — megszabadult köteleitől. Megvizsgálta a mintegy két méter mély gödört. Megborzadva látta, hogy a gödörben már ott fekvőket meggyilkolva Albert János segédjegyző, Fazekas Sándor

és Szilágyi Árpád gazdálkodók, valamenyien meztelenül.

Albert János még élt, mellét három golyó járta át és segítségért könyörgött. Szabó Károly kímásolt a gödörből. Alig, hogy elindult, sötét árnyak tartották feléje az éjszakában. Annyi ideje maradt csupán, hogy beugorjon egy erdőszéli árokba. Onnan szemlélte végig, amint Mura Nicolaie, Costin Ioan, Sipos Ioan és Csuka György betemetették a sírt.

AKIT ELVE TEMETTEK EL

A földműves nem mert visszamenni falujába. Étel-szomjan ült két napig az erdőszélén az árokban, míg végre egy ismerőse jött arra, akivel feleségéért üzent. Az asszony ruhát és élelmet hozott ki férjének, majd együtt bejártak Kolozsvárra, ahol Szabó jelentkezett az ügyészségen és vallomást tett. Nyágy vizsgálóbíró azonnal kiszállott a helyszínre. Kihantolták a három holttestet, beszállították Kolozsvárra a bonctani intézetbe, ahol megállapították azt, hogy

Albert János sértülései nem voltak halálosak, halálát fulladás okozta. Elve temették el.

A demokratikus hatóságok a gyilkosokat letartóztatták. Udrea Vintila és Cosac Nicolaie, a két főbűnös kivételével, akik megszöktek. Ez év tavaszán már az ügy tárgyalására készültek, amikor új fordulat állott be: a csendőrség letartóztatta a két bujkálót is.

A keddi tárgyalás elé érdeklődéssel tekint Kolozsvár és az egész ország demokratikus közvéleménye. Udrea Vintila és bűntársai nem közönséges gyilkosok. A „történelmi” pártvezér: Maniu nevében éltek, azt mutatták meg az ország népének, mi várt volna rá akkor, ha Maniu kerül uralomra. Büntetjükért nemcsak ők felelősek. Felelős érte első sorban a Nemzeti Parasztpárt vezetése, de felelősek az összes történelmi pártok, amelyek így gondolták megoldani a nemzeti kérdést.

sz. 39.

Munkatársunk külön nyomozása:

Beszél a „bukaresti rém” kolozsvári menyasszonya Cinikusan tagad a véreskezű tömeggyilkos Mit mond Löwensteinről a kifosztott barát A hasadtelkü gyilkos, akinek rémület járt a nyomában

Egymásután szívja a cigarettákat és mélyzenésű kontralt hangja egyszerre elfátyolozódik, mikor a „rémre” terejük a szót.

— Ne mondja azt kérem, hogy „rém” — kér bennünket —, valahogy nem akarom hinni, hogy mindezeket a szörnyüeségeket ő követhette volna el. Bár igaz, hogy más körülmények viszont erre mutatnak. Nem is tudom, hogy mit gondoljak.

— Hol ismerkedett meg vele? — kérjük.

— Debrecenben — és reszkető kézzel fojtja el cigarettája paraszát. — Orvostanhallgató volt. Rövid látogatáson voltam ott és egy családnál mutatták be. Azt hiszem szerelmes volt belém.

— És maga?

— Talán én is kedveltem — tér ki az egyenes felelet elől. — Nem tudom. Mindenestre én hazajöttem és elszakadtunk egymástól.

sokáig levelezett. Megható leveleket írt.

A GYILKOS SZERELMES LEVELEI

— Láthatnánk egyet? — kérjük.

Kusza, reszkető sorok. Súlyos ezaltaltság kár az írásban is. A szavakból kীরzhető, hogy aki írta nem őszinte. Fellengzős frázisok, Mindenestre alkalmasak arra, hogy egy fiatal leányt elkápráztassanak.

— Menyasszonya volt? — folytatjuk a riportert kiméletlenségével kérdéseinket.

— Azt akarta, hogy az legyek, de én az utolsó pillanatban meggondoltam. Az úgy volt — folytatja néma kérdésünkre —, hogy egy este sétálni voltunk. A sétátér egyik elhagyatott utján leültünk. Felém hajolt. „Ha nem leszel a menyasszonyom — mondotta —, akkor ráfonom ujjamat a nya-

lákakulcsot, hogy valamit ott felejtett. Odaadtam. Egy jó óra mulva visszahozta. Mikor este hazamentem, láttam, hogy kifosztott. Egész vagyont rabolt el tőlem. Valutát, aranyat, aranytárcát, értékes ruhaueműt. Mindent, amit csak talált. Így fizetett a segítségért. A barátságért. Feljelentettem, de úgy látszik, eltiint Bukarest alvilágának utvesztőjében.

Igy beszél a véreskezű rémről, a többszörös gyilkosról barátja és az a nő, aki — szerencséjére — megérezte a veszélyt és idejekorán visszavonult.

Löwenstein Mihályt, a soknevű gyilkost, aki e pillanatban verejtékezve keresi a rázúduló keresztkérdések között az egérutat, elérte végzete. Szörnyű büneiért lakolni fog és drágán kell megfizetnie egyetlen tetteit. Ma még cinikusan felelget a kérdésekre, de a fegyház magánzárkájaiban, mikor éjjelenként megjelennek előtte feldarabolt és megfojtott áldozatainak kísértő szellemei, örjöngeni fog, mert nem lehet a lelkiismeret elől menekülni, de a rendőrség elől is nehéz.

A bravuros rendőri munka pontot tett a „bukaresti rém” fantasztikusnak tűnő rémgyénére és egyelőre a titokzatos gyilkosságok már nem tartják izgalomban a lakosságot.

L. k.

A Leltározási kötelezettség végrehajtására

Október 12-én értekeztetést tartanak a kolozsvári kereskedelmi és iparvállalatok

KOLOZSVÁR. — A Kereskedelmi és Iparkamara az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak a hivatalos lap október 3-iki 288. számában közölt 4889. számú rendeletével elrendelt leltározásával kapcsolatban október 12-én, vasárnap délután 6 órára értekezletre hívta össze a Kolozsváron működő közvetlő kereskedelmi és iparvállalatok képviselőit:

a) Függetlenül nagyságuktól, az összes olyan vállalatok képviselőit, amelyek saját használatra, vagy mások részére motorikus erővel termelnek.

b) Függetlenül nagyságuktól, az olyan vállalatok képviselőit, amelyek olyan gépekkel és motordal rendelkeznek, amelyeknek

orejét a gyártás folyamán felhasználják.

c) Függetlenül tevékenységük jellegétől, az összes olyan vállalatok képviselőit, amelyek önnél több személyt (beleértve a munkadót), tanulókat és olyan családtagokat foglalkoztatnak, akik a vállalatnál rendszeresen dolgoznak.

d) Az összes olyan vállalatok képviselőit — nagyságukra való tekintet nélkül —, amelyek gépjárművezetési szállításokkal foglalkoznak.

e) Az összes olyan vállalatok képviselőit, amelyek — függetlenül a foglalkoztatott alkalmazottak számától — vegyi és gyógyszereket állítanak elő.

f) Az összes olyan vállalatok

kedre és megfojtják”. Olyan nyugtellenül, meggyőző erővel mondta ezt, olyan veszes csillogás volt a szemében, hogy megriádtam tőle. „Gyilkolai fogok — sugta fülemben. Érdet! Gyilkolai fogok! Másnap én hazautaztam.

— Tavaly nyáron, júniusban találkoztam vele utóljára itt Kolozsváron. Az utcán állított meg. Le volt rongyolódva. Alig ismer-tem meg. Társaságban voltam és csak néhány szót váltottam vele. Arra kért, hogy találkozzam vele másnap a Botanikus kertben. Nem mentem el. Többet nem tudok. Most olvastam, hogy a hírhedt „bukaresti rém” létt belőle.

Fáradtan elhaltat. Mi sem folytatjuk kérdéseinket. Tovább nyomozunk. A Széchenyi-téri „Aroma” likőrgyárban találkoztunk Abrámián Hermannal, a gyár társtulajdonosával. Jó barátságban volt a „rém”-mel. Végül őt is kifosztotta. Szívesen felel kérdéseinkre.

— Még pesti eredetű az ismeretségünk — eleveníti fel emléiket. — Löwenstein már akkor is züllött társaságba járt. Börtönbe is ült, mert dr. Egerváry néven követett el apróbb szélhámosságokat. Szadista volt és ez mindenki tudta róla. Nöismerősít véresre verte. Jött a háború és nem tudom mi volt vele, hol volt, de egyszer, tavaly júliusban Kolozsváron találtam, kávéházban. Lát tam rajta, hogy le van éve. Megsajnáltam és egy nagyobb összeget adtam neki.

— Másnap újra ott volt nálam és arra kért, hogy engedjem néhány napig nálam aludni. Egy autó meséjével akart még több pénzt tőlem, de nem hittem neki és nem adtam. Sajnáltam és három napig nálam aludt. Valami különös előérzetem volt. Féltem tőle, de éber alvó vagyk és biztonságban benne, hogy ha ágyamhoz jön, felébredek.

A harmadik napon elkérte a lakáskulcsot, hogy valamit ott felejtett. Odaadtam. Egy jó óra mulva visszahozta. Mikor este hazamentem, láttam, hogy kifosztott. Egész vagyont rabolt el tőlem. Valutát, aranyat, aranytárcát, értékes ruhaueműt. Mindent, amit csak talált. Így fizetett a segítségért. A barátságért. Feljelentettem, de úgy látszik, eltiint Bukarest alvilágának utvesztőjében.

Igy beszél a véreskezű rémről, a többszörös gyilkosról barátja és az a nő, aki — szerencséjére — megérezte a veszélyt és idejekorán visszavonult.

Löwenstein Mihályt, a soknevű gyilkost, aki e pillanatban verejtékezve keresi a rázúduló keresztkérdések között az egérutat, elérte végzete. Szörnyű büneiért lakolni fog és drágán kell megfizetnie egyetlen tetteit. Ma még cinikusan felelget a kérdésekre, de a fegyház magánzárkájaiban, mikor éjjelenként megjelennek előtte feldarabolt és megfojtott áldozatainak kísértő szellemei, örjöngeni fog, mert nem lehet a lelkiismeret elől menekülni, de a rendőrség elől is nehéz.

A bravuros rendőri munka pontot tett a „bukaresti rém” fantasztikusnak tűnő rémgyénére és egyelőre a titokzatos gyilkosságok már nem tartják izgalomban a lakosságot.

L. k.

Jobb tizenöt megbetegedés — nagyszabású előkészületek a vasárnapi köztisztasági razzián

KOLOZSVAR. — Az egészségügyi hatóságokhoz beérkező jelentések péntekre újabb 15 tifuszgyanus esetet jeleznek. Valamennyit beutalták a járványkórházba. Az új megbetegedések túlnyomó része a Kalános-utca környéki, cigányok által lakott negyed lakói között fordultak elő.

Az új megbetegedések igazolják azt, hogy a tifuszjárvány — annak ellenére, hogy néhány napon keresztül a megbetegedések vagy szüneteltek, vagy csökkenő irányzatot mutattak — egyáltalán nincs leküzdve. Szükség van tehát a további egészségügyi intézkedésekre és szükség van a lakosság részéről is a fokozott tisztálkodásra, féregirtásra.

Nem győzünk lapunk hasábjain elégszer rámutatni arra, hogy milyen nagy horderejű a fertőző féregket terjesztő csavargók és köldusok eltávolítása a városból. Megnyugtató, hogy a rendőrség erélyes intézkedéseket tett ebben az irányban és naponta többször is folytatja a csavargók és köldusok összeszedésére, féregtelenítésére és eltávolítására irányuló razziákat.

A személyek féregtelenítése azonban nem elég! A férges csavargók és köldusok lakásait és mindazokat a helyeket, ahol ezek az emberek meghuzzák magukat éjszakánként, megfelelő módon féregteleníteni kell. Hiába féregtelenítjük ugyanis az embert, ha éjjel

újra felszedi a férgeket és tovább terjeszti.

ALTALÁNOS MOZGOSÍTÁS A JÁRVÁNY ELLEN

Ezt a célt szolgálja a vasárnapra kitűzött általános köztisztasági razzia, amit az összes egészségügyi hatóságok — a rendőrség, a hadsereg, az orvosok, egészségügyi személyzet és a demokratikus szervezetekkel karöltve — ezek teljes mozgósításával végeznek. Az ellenőrzés minden lakásra kiterjed.

A közönségnek nem szabad ebben az akcióban a nyugalmának a megzavarását látnia, mert arra kell gondolnia, hogy a járvány fenyegető rémének leküzdése a cél, ami mindenkinek elsődleges érdeke. Eppen ezért fogadják mindenki előkezen az egészségügyi ellenőrzést végző csoportokat, legyen segítségükre és adja meg a szükséges felvilágosításokat. Azokat a házakat, ahol felgyülemlett szemetet, egyéb szennyet és moskot találnak, jelentik a rendőrségnek, de a helyszínre kiszálló rendőrök is fel vannak hatalmazva arra, hogy azonnal pénzbírságot szabjanak ki.

Fogadjuk tehát szívesen és támogatassuk a mindannyiunk egészségét védelmező ellenőrző csoportokat.

Kolozsvárra egyébként tizenkét vasuti kocsi álló fertőtlenítő szerelvénnyel érkezett Anghelescu orvosszázados vezetésével.

Felmentette a tábla Csutak Istvánt, a háborús bűnösséggel vádolt volt levente- oktatót

KOLOZSVAR. — Felmentette a kolozsvári büntetőtábla Csutak István szatmárnémeti lakost, akit háborús bűnösséggel vádatartott a táblai tanács elé.

A vád szerint Csutak, aki 1940 és 1944 között levanteoktató volt, kegyelenül bánt az alája rendelt román nemzetiségű levantekkal. A tárgyaláson beigazolódott az, hogy egy másik, hasonló nevű zászlós volt a kegyetlenkedő. A tanács elrendelte Csutak azonnali szabadlábrahelyezését.

Mindannyiunk érdekében

Egész gazdasági életünkre, de főleg a dolgozók életére nagyjelentőségű három rendeletet adott ki az utóbbi napokban az iparügyi és kereskedelmi minisztérium. Az első az ipari és kereskedelmi árucikkek árának haladéktalan megállapítását, a megállapított árak ki-függesztését és az árukészlet forgalombahozatalát rendeli el. A második a helyi hatóságok ármegállapító jogát lüggeszti fel, a legtöbb mezőgazdasági termény piaci forgalmát és árát tette szabadabbá, míg a harmadik megszüntette az ipari vállalatok és kereskedők ugynevezett szabad kvótáját.

A három rendelet, bármennyire is természetes és szükségszerű következménye annak a gazdaságpolitikának, amely Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági minisztersége óta honosodott meg és körvonalazódott országunkban, mégis bizonyos meglepetésekre és itt-ott félremagyarázásokra adott alkalmat. Vizsgáljuk meg tehát, hogy mit is jelentenek a valóságban?

Köztudomásu, hogy a stabilizáció után az új árakat részben az iparügyi és kereskedelmi minisztérium állapította meg, részben pedig a kereskedőkre és vállalatokra bízta, hogy az 1938-as árak alapján, annak kétszeresét számítsa. Egyidejűleg azonban utasította arra is, hogy a mai termelési költségek figyelembevételével számítsák ki az árucikkek valószínű eladási árát is. Nos, a vállalatok és kereskedők egyrésze ez utóbbi rendelkezést az árak megállapításának halogatására, az árucikkek forgalombahozatalának elmulasztására használta ki. Sokan a megállapított árakra hívahtakoztak s egyszerűen nem szolgálták ki a vevőket, ami nem zárta ki azt, hogy feketén ne árultak volna. A minisztérium rendelete most ennek a nyilvánvaló szabotázsnek vetett véget, amikor az árak azonnali kifüggesztését és az áru forgalombahozatalát rendelte el.

A mezőgazdasági termények piaci forgalmának és árának szabaddáttele végett a helyi hatóságok sokszor ferde ármegállapításának, másfelől a jó termés eredménye. Zöldség, gyümölcs, takarmány és kukorica van bőven, nincs szükség a forgalom szabályozására s az árakat is rá lehet bízni a piacra. Ha van is egyelőre emelkedés, ez a nagy felhozatal következtében megszűnik s ahol az emelkedés megmarad, ott az ipari és mezőgazdasági árak közti nagy különbség miatt szükség is van rá. Összességében csukódik az agrárról s így jól dolgozó földművelésünk is elégtételt kap a kezdeti hibáért, mert az iparcikkek ára rögzített.

Igen nagyjelentőségű a harmadik rendelet, az ugynevezett szabadkvóta megszüntetéséről. Még az infláció idején ugyanis, amikor a vállalatokat a munkás ellátásért, az ekonomátok, ellátására kötelezték hivatalos árucikkekké, a minisztérium bizonyos mennyiséget a vállalatoknak szabadforgalomba hagyott. A nyersanyag egy részét ilyen szabadforgalomba hozható áruk gyártására használhatták fel. Már akkor viszályak történtek e körül, mert a vállalatok nagyrésze a kötelező árucikkek gyártására csak második, sőt harmadrendű anyagot használt fel s a jót szabadforgalmu árucikkre, amelyen úgy kerestek, ahogy akartak. A stabilizáció után ezt az állapotot már ezért is meg kellett szüntetni. De szükség volt a szabadkvóta megszüntetésére, szükség van a termelés irányítása szempontjából is, másfelől pedig azért is, mert a gyárosok a szabadkvóta rendszert most is feketézésre használhatták fel. A feketézésnek pedig meg kell szűnnie. A jó nyersanyagot is most már szigorúan a lakosság legszélesebb rétegére kiutalható árucikké gyártására kell felhasználni. Inkább legyen kevesebb a luxuscikk! Ezt jelenti az iparügyi minisztérium új rendelete. Nyilvánvalóan tehát ez is a dolgozók érdekében történt, a dolgozók életszínvonalának emelését szolgálja.

Arról azonban, amit egyesek tévesen állapítanak meg, hogy a kereskedők a jövőben nem kapnak ugynevezett szabadkvótájú árut, nincs szó. A minisztérium aszerint, hogy milyen lesz a termelés, mennyire lehet ellátni a dolgozókat, továbbra is kiutal a kereskedőknél a szabad kvóta árucikkét. Sőt esetről-esetre a rendszeren dolgozó gyárosok (—)

„VICTORIA”
présselt élesztőt szállít, naponta frissen, azonnal és hivatalos árárt az ország összes kereskedői részére az **Officiul Interindustrial s.r.l.**
Megrendelési iroda: Bukarest, Calea Victoriei 29. Tel.: 467-23
Gyár: Nagyváradon, Matei Corvin-utca 72—86. Telefon: 1677

VILÁGOSSÁG-EST

NAGYENYEDEN

vasárnap, október 12-én este 8 órai kezdettel a Magyar Népi Szövetség nagytermében (Iparos Dalkör)

Műsor:

1. Szentimrei Jenő ünnepi előadása
2. Eleven Újság. Előadja a Világosság szerkesztője.
3. Krémer Mancsi operett részletek éneke!
4. Orosz Lujza, József Attila- és Áprily-versek szavai.
5. Takáts Paula énekel.
6. Tánctantázia. Előadja: Topán Lulu és Szaborei Zoltán.

Szünet:

7. Székely Dávid Gyula előadása.
8. Krémer Mancsi énekel.
9. Kiss Jenő, az „Utunk” szerkesztője verseiből olvas fel.
10. Takáts Paula operaáriákat énekel
11. Orosz Lujza Ady-versek szavai.
12. Kodály: Toborzó. Táncolja Topán Lulu és Szaborei Zoltán.

Konferál: Nagy Elek.

Zongorán kísér: Szűcs Oszkár.

Műsorrelővétel a nagyenyedi Magyar Népi Szövetségnél.

ADAS-VÉTEL

RÁDIO modern, új típusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 7622
ELADÓ alig használt reddnyös iratszékény és íróasztal. Megtekinthető Mária királyné-utca 31. Kárpitosnál. 7754
EGY jó állapotban lévő szilbunda olcsón eladó Jókai-utca 2. 26. ajtó. 7776
ELCSERÉLEM kolozsvári házamat magyarországi házzal, lehet Budapest, Pesterzsébet, Miskolc, Kecskemét, esetleg más városrészekben. Címét leadni „Terno” ügynökséghez, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utca felől. 7775
IROGÉP, magyar—román betűt, lehetőleg hordozható keresünk hosszabb bérletre. Cím a kiadóban. Gr.
FOGORVOSI berendezés bérbe, esetleg megvételre kerestük. Cím a kiadóban. 7772
VARRÓGÉPEKET férfit, nőit, cipészgépéket bízományba adásra vállalkozó, készpénzelőletet adok. Weiss gépkereskedő, Horea-ut 22. 7780

Golyóscsapályák
ólmocsolyék, szalagfűrész, áteresztő gyalogépek, exenderprés, centrifugák, olajmalmi gépek, buza- és kukoricaból hengszerek, traktorlejek- és tengelyek azonnali szállítást kaphatók. Mindennemű gépjárat, motortengelyek és fejek hegesztését előnyösen vállaljuk
INDUSTRIA DE MASINI
Temesvár II., Kogălniceanu-u. 8. Telefon: 56-97.

APRÓHÍRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cím a kiadóban és jelűs hirdetéseknel 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házaság—levelezés 5 lej szavankint. Nyíltér szavankint 10 lej.

RÁDIO Orion 3+1 eladó. Postakert-utca 6. 11. ajtó. Délután 5—7. 7769
KUKORICASZAR eladó. Ertekezni Bolinteanu (Kölcsény) utca 15, délután 5—7 óráig. 7787
EGY 0.7—8 lóerős csiszoló tengelyes Energia motor eladó. Cím a kiadóban.
HÁLÓSZOBA és ebédlőkredenc eladó. Jugeszlávia (vált Taksony vezér) utca 16 szám. 7739
EGY szép, modern kombinált székény eladó. Roosevelt-utca 10. F.
MODERN diófurnitros reklámé sürgősen eladó. Szappan-utca 18. Berger. 7818

MINDENFELE használt ruha és egyéb dolgokat veszünk és eladunk. Bizományi dolgokat elfogadunk. Jókai-utca 4. az udvarban. 7801
KISMÉRTEÜ konyhabutor eladó. Balázs asztalos, Dragalina-utca 91. 7799
DISZNÓOLAT keresek megvételre, vagy kölcsönbe. Báthori-utca 3. (Főpóta mellett). Kun. 7798
SÜRGŐSEN, elutazás miatt eladó minden elfogadható áron vadonatúj kombinált butor, vaskassza, kristályok, képek és egy fél ház kerttel, beköltözhető. Madách-utca 19, 3—5-ig. 7811
KOMPLETT fűszerberendezés, nagyon jokban eladó. Marton Alexandru, Andrássy-ut 29. 7793

ARAGAZ tartály egyes rezsóval eladó. Megtekinthető Mária királyné-utca 27. földszint, hátul az udvarban. 7767
ELADÓ egy 2.5 HP villanymotor, egy 2 méteres transmizsió, egy levegőtartály és egy kompresszor. Brassai-utca 16. 7771

OLDALKOCSIS motorkerékpár, jó gumikkal eladó. Külső, belső gumik is. Vörös Hadsereg-utca 96. 7799
ELADÓ 6 személyes ebédlőszerviz. Balázs. Vörös Hadsereg-utca 47. 7790
JOBBKARU bőrdíszművesgép eladó. Weiss gépkereskedőnél, Horea-ut 82. 7729
UNIVERSALIS rádió modern, nagyteljesítményű, sürgősen eladó. Timár-utca 2 szám. 7615
AJTÓ akkumulátor 6 Volt, 120 Amp. eladó. Pap-utca 72. 7812
JÓKARBAN lévő mély gyermekkocsi eladó. Papp, Bástyá-utca 7. 7803

Veszünk vagy bérelünk nagyobb mennyiségű használt zsákok DANCIU ÉS SALLAK Malinovsky-tér 12

ALG használt modern komplett háló olcsón eladó. Ertekezni Szondi-utca 32. 7813

INGATLAN-LAKÁS
UZLETHELYISÉG kiadó, esetleg lakásnak is. Erdeklődni Maramuresului-utca 19. 7803
KÉT diákfiú lakást, esetleg ellátást kaphat. Botos Károly, Budai Nagy Antal-utca 82. 7791
2 SZOBA, konyha, külön telek, kisebb renoválás ellenében átadó. Ertekezni Mária királyné-utca 3. üvegyület, 9—12-ig. 7785
KÉRTI, vagy házi munkáért lakást keresek. Címét a kiadóba „Kettő személy” jelígre. 7786
ALBÉRILETET, vagy butorozott szobát keresek. Címeket „Iparos” jelígre kérek. 7749

ALLAST KAPHAT
KERESEK október 15-re románul jól beszélő tudó, intelligens nevelőnő, vagy külső szülő 2 1/2 éves gyermek mellé. Csak kolozsvári iratokkal rendelkezők jelentkezzenek az „Esquire” üzletben, Dózsa György-utca 1. 7792
FŐNYI tudó, megbízható mindenest keresek Schikler, Szentegyház-utca 6, III. emelet. 7794

OKTÓBER 15-re keresek perfkét főzni tudó mindent, lehet középkorú is. Kolozsvári iratokkal rendelkezők jelentkezzenek az „Esquire” üzletben, Dózsa György-utca 1. 7792
TÁRSAT keresek élelmiszerüzlethez tőkével és közreműködéssel. „Rentabilis” jelígre. 7789

ALLAST KERES
BETÁRSULNEK élelmiszerüzletbe, tőkével és közreműködéssel. „Agilis” jelígre. 7789

KÜLÖNFELK
VILÁGITASRA szöfeliratokat előnyösen készítené lutheránus temetőgondnok. 7752
VAGONTÁRSAT elfogadok Budapestten át. Irinyi-utca 13. 7805
KÉKFM, aki pénteken kivette tárcámat reuküldőből, iratimat juttassa vissza. Özevgy Hlyés Lajosnének, Kinizsi-utca 2. 7809
MEGERTŐNEK levele van. 7810

**Eladó
elkölözés miatt**
köszlő, csiszológép, rádió, tűzhely 3 sütős, disznóól, tüzőtökészüleik külön töltelem, pázsitnyíró-gép, dinamikus hangszóró, nyulketrec, élő vasfogas, vízcsapok, biztonsági zárok, nyugszék, gumiekszij, villanyszerelőcikk, planiméter Irinyi-u. 13